

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Juris Canonici A. R.P. Paulo Laymanno Societatis Jesu Theologo SS.
Canonum In Alma, Catholica, Et Episcopali Universitate Dilingana
Professore Qvondam Ordinario, Prælectionibus Academicis Illustrati

Laymann, Paul

Dilingæ, 1673

Capitvlvm LXXII. Vna.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62587](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62587)

§. Ille.

SI Appellans re adhuc integrâ, videlicet antequam Iudex ad quem, cognoscere causam cepit, vel alteri delegavit, petat, vt remittatur ad Iudicem à quo, adeoque appellationi renuntiet, remissio fieri debet, tamen si aduersarius contradicat, sed debet condemnari ad expensas præstandas aduersario.

6 Not. Appellans appellationi suæ renuntiare potest, si res adhuc integra sit, *l. Si quis libellos. 28. c. de appellat. c. Vt super 4. cod. tit. in 6.* dummodò expensas parti aduersariæ restituat, si quas propter appellationem interpositam fecit.

7 Excipe cum *Bartolo in cis. l. Abbate, & Alex.* hic, si aduersarius acceptauit appellationem, tunc vtrinque communis censetur, vt inuito appellato appellans ab ea recedere non possit, sed si vtriusque consensus adsit & res integra sit, tunc ab appellatione recedi poterit.

§. Sanè.

CAius appellauit à grauamine Iudicis, idque coram Iudice ad quem probare paratus est, sed aduersarius contumaciter abest; hoc casu Iudex appellationis cognoscere potest, tamen si lis nondum contestata sit, quia in tali casu, quo agitur de iniquitate Iudicis prioris remouenda; rigor juris requirementis contestationem litis requiri non debet.

8 Not. vnic. Novus hic casus est, in quo procedi potest in absentia aduersarij, etsi lis contestata non sit, si videlicet coram Iudice appellationis agatur de Iudicis grauamine illato. Ratio dari debet, quia cum non agatur de causa ipsa principali, aduersarij non multum interest.

CAPITVLVM LXXI.

Inquisitioni.

PARAPHRASIS.

Clausula ea, vt Iudex delegatus remota ap-

pellatione procedat, si posita sit in medio rescripti plura negotia continentis, ad præcedentia tantum referri debet, nisi in fine rescripti repetatur, tunc ad omnia antecedentia extenditur.

S V M M A R I V M.

1. Clausula posita in rescripto aliæ dispositione, an ad omnia in ea contenta referenda sit, vel ad aliqua tantum? & quæ illa?

CIRCA hanc quæstionem: Num clausula posita in rescripto, aliæ dispositione referenda sit ad omnia contenta, ita distingue, vel sunt plura negotia siue causæ, tunc clausula posita inter plura negotia referatur tantum ad antecedentia nisi in fine repetatur. Idemque dicendum, si in principio posita sit, quòd ad omnia, quæ sequuntur, pertinere censetur, nisi ex adiunctis aliud colligatur, teste *Alexand. hic. n. 10.* Vel est vnicum negotium siue causa continens plures articulos seu capitula, tunc ordinariè loquendo ad omnia referatur. *c. Secundo. 41. h. t.* maxime si in principio vel in fine ponatur, si autem in medio, tunc vniuersalis Regula tradi non potest, sed attendere oportet, quæ sit natura negotij, & quanta articulorum connexio; Item num clausula ita in medio ponatur, vt sit pars vnius capituli, exempli causâ, mando tibi, vt ante omnia Episcopum spoliatum restituas appellatione remotâ, postea adiutorem vel administratorem bonorum ei adiungas, donec de dilapidatione cognitum sit. *c. Venerabili. 37. de off. deleg. vide DD. in l. 3. §. filius ff. de lib. exhibend. & l. 3. C. cod.*

CAPITVLVM LXXII.

Vna.

PARAPHRASIS.

Causa erat communis pluribus, qui in iudicio succubuerunt & condemnati sunt, vnus eorum appellauit, & in causa appellationis obtinuit, huius victoria etiam aliis prodest, si communi iure iuuentur, & idem negotium, eademque causa defensionis existat.

SVM-

1. Si plures tanquam Correi vnâ sententiâ damnati sunt, vnus appellare potest, altero non appellante.
2. Et in hoc casu si appellans vincatur, id alteri etiam parti prodest.
3. Sententia appellationis prodest omnibus Correis in eâdem causâ per eandem sententiam condemnatis. Secus contingit in sententia lata contra eos in prima instantia, nisi communis eorum incorporalis & indiuisibilis sit.
4. Sententia condemnatoria lata contra vnum, non semper nocet alteri Correo.

NOT. I. Si plures tanquam correi vnâ sententiâ damnati sunt, vnus appellare potest, altero non appellante.

NOT. II. Licet res inter alios acta in iudicio alteri non prosit aut obsit, regulariter loquendo c. penult. de re. & sent. iur. gl. in c. dilecto. 25. de prabendis. verb. non obsistat, tamen excipi debet casus iste, si vnus eorum, contra quos in causa communi sententia lata fuit; appellet, & in causa appellationis vincat, etiam alteri id prodest.

3 Quare discrimen est inter sententiam latam in prima instantia, & latam in secunda instantia seu causa appellationis, quod illa pro vno lata ordinariè se non extendat ad alterum, etiam si vtriusque eadem causa sit, quia vterque eodem modo v. g. contraxit, aut fide iussit, nisi res, circa quam vtriusque causa versetur, incorporalis & indiuisibilis sit. v. g. seruitus itineris l. Locci. 4. §. Si fundus. ff. Si seruitus vindicetur: vbi DD. aiunt: quod sententia lata in confessoria pro vno vicino, prodest etiam aliis vicinis eandem causam habentibus, videlicet quod per agrum ire vel cursus agere ipsis liceat.

At verò sententia appellationis prodest omnibus correis, si in eadem causa per eandem sententiam condemnati fuerant. Ratio patet ex dictis, quia etiam sententia Iudicis jus quoddam incorporale & indiuisibile est, ita vt non possit esse partim vera, partim falsa, aut partim iusta, & partim iniusta. cum itaque sententia appellationis pro ob-

jecto habeat sententiam prioris instantiæ, sequitur, quod sententia appellationis lata pro vno, etiam aliis correis seu eadem sententia prior in eadem causa condemnatis prosit.

Veruntamen si vnus contra sententiam prius latam obtineat ex iure speciali. v. g. per viam restitutionis in integrum, quia minor est, tunc victoria alteri non prodest, præterquam si agatur de re incorporali & indiuisibili. v. g. iure pascendi, quod commune est pupillo & non pupillo. hoc casu si pupillus, vel minor natu contra sententiam post de cendum restituatur, etiam alteri hoc beneficium per accidens seu concomitanter prodesse debet, arg. l. Si communem. 10. ff. quem admodum seruitus amittatur, vbi docent DD. quod in re indiuisibili socius per socium priuilegiatum obtineat, quod per se obtinere non posset. Et ita docet Abb. hinc. n. 4. gloss. in l. vnic. verb. patrocinari. C. Si in vna eademque causa: vbi ait: si pluribus in negotio aliquo transigentibus, vnus ob ætatem restituatur tanquam læsus, aliis non prodesse iuxta est. l. Quia restitutio in integrum personale priuilegium est. Excipiendum verò esse, si obiectum transactionis sit jus indiuiduum. v. g. seruitus itineris.

Ad extremum aduerte, tamen si in supra dictis casibus sententia lata pro vno, prosit alii correo non tamen consequens esse, quod lata contra vnum semper noceat alteri correo, quoad condemnationem, sicuti constat ex c. Interrogatum. 24. causa 2. q. 5. c. significasti. 5. de adulteriis. v. g. si mulier confessa adulterium cum Titio, damnata sit, id solum non sufficit ad damnandum Titium. Ratio est, quia fieri potest, vt vnus Correo- rum ex motu, vel errore confessus sit, aut falsis testibus conuictus, aut imperitiâ vel odio Iudicis condemnatus, consequenter alteri defensio sua adim non debet.

CAPITVLVM LXXIII

Si iustus.

PARAPHRASIS

Si motus grauis seu cadens in virum constantem